

Niras A/S
Sortemosevej 19
3450 Allerød

Kystdirektoratet
J.nr. 24/06907-5
Ref. Jan Kofod Winther
22-08-2024

Dispensation til vejhævning ved Orø færgehavn inden for strandbeskyttelseslinjen på matr.7000a, Gamløse By, Orø, Østre Færgevej, 4305 Orø, Holbæk Kommune

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til vejhævning ved Orø færgehavn inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.7000a, Gamløse By, Orø, Østre Færgevej, 4305 Orø, Holbæk Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger. I kan se en klagevejledning i bilag 2.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

På vegne af Holbæk Kommune søger NIRAS om dispensation fra strandbeskyttelsen, til at hæve Østre Færgevej ca. 40 cm på en strækning på ca. 100 meter, da vejen ligger lavt og jævnligt bliver oversvømmet.

Havnen har tidligere hævet deres anlæg, og udfordringen med oversvømmelse ligger nu på de første ca. 100 meter af den tilstødende kommunale vej, på vejmatrikel 7000a, Holbæk kommune.

Det vurderes at projektet er væsentligt og vigtig for øens beboeres mulighed for at benytte Østre Færge i perioder med ekstraordinært højvande, som nu kan ske flere gange om året.

Figur 1: Østre Færgevej set fra Østre strandvej mod havnen – her under en større oversvømmelse

I ansøgningen anføres bl.a.:

Materialer og arbejdsmetode

Hævningen af vejen vil ske ved at eksisterende asfalt fjernes. Herefter hæves vejen ca. 40 cm med stabilgrus og ny asfalt udlægges.

Vejen bliver ikke bredere og det befæstede areal ændres ikke. Der bliver ikke etableret støttemure eller andet, blot en skråning ned til tilstødende terræn. Skråningen udføres i stabilgrus, evt. med toplag af muld. Konservativt vurderet, kan skråningen etableres i forholdet 1:2 – dette kan dog muligvis optimeres. Skråningens udbredelse vil derfor være max. 0,80 m fra vejkanthen. Teknik og miljøforvaltningen i Holbæk kommune vurderer, at det er muligt at udføre arbejdet således at al kørsel og evt. begrænset kortvarigt oplag, kan ske indenfor den nuværende vejmatrikel og dermed uden påvirkning af de naturbeskyttede og fredede områder.

Det vurderes desuden, at de eksisterende grøfter og dræn langs vejen, kan bibeholdes som de er. Der forventes ingen merudledning af vejvand. Tværtimod

må der forventes en mindsket fremtidig belastning af vejvand til den omgivende strandeng, såfremt vejen hæves og jævnlige oversvømmelser derved undgås.

Rød markerer vejstrækningen der hæves

Oversvømmelse

Hele området omkring havnen, Østre Færgevej og den omkringliggende strandeng, er udsat for oversvømmelse og udpeget som sådan i kommunalplan 2021.

Det forventes, at risikoen for oversvømmelse vil stige yderligere i fremtiden. Middelvandstanden for Isefjorden forventes således at stige med 20 cm i 2041-2070, set ud fra referenceperioden 1981-20103.

Stormflodshændelser vil desuden forekomme i større omfang. F.eks. forventes en 50-års hændelse i området, at stige fra 1,70 m i 2020 til 2,10 m i 20704. Allerede i dag viser højvandsstatistik for Holbæk Havn en statistisk middelvandstand for en 20-års hændelse på 1,72 m og en 50-årshændelse på 1,85 m (begge fremskrevet til 2024).

Havneområdet ved Østre Færge er hævet til ca. kote +1,6 DNN. Omtrent 140 m fra havneområdet, falder den nuværende vejkode på Østre Færgevej til ca. +1,2 DNN, og fortsætter således over ca. 80-100 m før den igen stiger til ca. 1,6 DNN. Herefter forløber terrænet jævnt frem mod Østre Strandvej, hvor strandengsområdet ender, og terrænet atter stiger (Figur 2).

Figur 2: Omtrentligt terræn i vejmidten, set fra havneområdet ved Østre Færge og frem til Østre Strandvej. X-akse: Ca. afstand fra havneområdet [m], y-akse: Terrænkote [+DNN] udtrukket fra nyeste DHM fra Dataforsyningen (2018-2022)

Det er den lavtliggende del af Østre Færgevej, der ønskes hævet med ca. 40 cm, så den kommer i niveau med det øvrige vejforløb.

En hævnning af vejen på 40 cm vil ikke fuldt ud afhjælpe oversvømmelser fra ekstreme stormflodshændelser i fremtiden. Men det vil afhjælpe de mindre og oftere forekommende oversvømmelser, der forekommer i dag, samt mindske påvirkningen fra 20- og 50-årshændelser.

Naturbeskyttelse

Vejstykket, der ønskes hævet, er beliggende indenfor strandbeskyttelseszonen (Naturbeskyttelsesloven §15).

Strandengen på begge sider af Østre Færgevej, er desuden beskyttet natur efter Naturbeskyttelseslovens §3 og dermed beskyttet mod tilstandsændringer. Naturteamet i Holbæk kommune vurderer, at projektet ikke vil påvirke den beskyttede natur, så længe arbejdet holdes indenfor det eksisterende vejtracé. Det er derfor kommunens vurdering, at der ikke kræves dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3 (jf. Bilag 2).

Strandengsområdet syd for vejen er, udover at være strandbeskyttet, fredet som en del af Orøs marine forland.

Bilag IV-arter

Ifølge arter.dk, er der observeret grønbroget tudse (truet/fredet) på den fredede del af strandengen (syd for vejen), samt odder (sårbar/fredet) på molen i havneområdet.

Grønbroget tudse yngler i midlertidige eller permanente vandhuller nær kysten. Hvis vandhullet er midlertidigt, skal der dog være vand i det indtil juni måned, for at haletudserne kan nå at gennemføre deres udvikling og gå på land. På luftfoto fra 2008 og til nu, ses hverken midlertidige eller permanente vandhuller indenfor eller nær vejmatriklen.

Det vurderes derfor, at området, hvor arbejdet ønskes udført, ikke rummer egnede ynglesteder for grønbroget tudse. På luftfoto ses derimod egnede vandhuller ca. 50-100 meter syd for projektområdet. Det kan ikke udelukkes at grønbroget tudse kan vandre til vejmatriklen i sommerperioden.

For at sikre at padderne og andre arter ikke forstyrres, foretages arbejdet derfor udenfor deres aktive periode – dvs. mellem 1. november og 1. april.

Odder er observeret på havnemolen, ca. 150 meter fra projektområdet. Oddere er nataktive og meget sky. De kræver tæt bevoksning, ro og helst ingen menneskelig aktivitet for at ville yngle¹⁰. Det er derfor ikke sandsynligt, at arbejdet på vejmatriklen vil forstyrre odderens raste- og yngleaktivitet.

Naturteamet i Holbæk kommune vurderer, at Bilag-IV arter ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet, idet fredet areal og §3-natur ikke vil blive påvirket (jf. Bilag 2).

3.6 Natura2000

Nærmeste Natura 2000-områder er Udby Vig (N155, H136) ved Bognæs og Kyndby Kyst (N244, H245), begge ca. fire km væk.

Vejhævningen på Østre Færgevej, er af en helt lokal karakter, og medfører ikke f.eks. spredning af suspenderet sediment eller øvrige stoffer i det marine område, som potentielt kunne sprede sig ind i marine habitatnaturtyper i Natura 2000-områderne. Støjniveauet fra anlægsaktiviteterne vil have et niveau, hvor de ikke kan registreres eller er lavere end baggrundsstøjen i Natura 2000-områderne. Øvrige påvirkninger såsom visuelle forstyrrelser, vil også have et niveau hvor de ikke kan registreres eller er mindre tydelige end øvrige forstyrrelser tættere på Natura 2000-områderne. Arter på udpegningsgrundlagene i Natura 2000-områderne (skæv vindelsnegl, kildevældsvindelsnegl og sumpvindelsnegl) og karakteristiske arter tilknyttet habitatnaturtyperne påvirkes således ikke væsentligt af projektet.

Det vurderes således som værende udelukket, at arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne påvirkes væsentligt som følge af projektet, og områdernes integritet påvirkes ikke.

Sammenfatning

Det vurderes at hævnning af Østre Færgevej er af stor betydning for øens faste beboere, sommerhusejere og turisme – dels i forhold til sikring af overfart og fremkomst for beredskab, dels i form af adgang til bevaringsværdigt kulturmiljø.

Det vurderes at en hævnning af vejen ikke vil påvirke den beskyttede strandeng, samt sårbare arter, idet alt arbejde udføres inden for den nuværende vejmatrikel, og der ikke sker nogen udvidelse af det befæstede areal eller merudledning af vejvand.

Alt arbejde foretages desuden udenfor vækst- og ynglesæson, i perioden 1. november til 1. april, således at sårbare og fredede arter ikke forstyrres.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV.

Nærmeste Natura 2000-områder er Udby Vig (N155, H136) ved Bognæs og Kyndby Kyst (N244, H245), begge ca. fire km væk. Når der henses til det ansøgte karakter og dets placering er det Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke kan påvirke Natura 2000-området, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering. Det vurderes endvidere, at det ansøgte projekt ikke vil

medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Udvidelse og anlæg af veje kræver dispensation. Der dispenseres efter praksis til de ændringer og forbedringer af en offentlig vej, der er nødvendige for, at der kan opretholdes tidssvarende og trafikmæssigt forsvarlige veje.

Kystdirektoratet finder, at den ansøgte vejhævning er en forudsætning for vejens fortsatte brug, og må anses som en nødvendige tilpasning som følge af ændringen af oversvømmelsesrisikoen.

Kystdirektoratet finder endvidere, at der ikke er landskabelige eller naturmæssige forhold der taler imod det ansøgte.

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til de ansøgte tiltag ved vejprojektet som beskrevet i redegørelsen.

Med venlig hilsen

Jan Kofod Winther
Specialkonsulent
jkw@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen er også sendt til:

- Holbæk Kommune, post@holb.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Holbæk, holbaek@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Nordvestsjælland, kreds14@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Holbæk, holbaek@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Fredningsnævnet for Vestsjælland, vestsjaelland@fredningsnaevn.dk

post@holb.dk; dn@dn.dk; holbaek@dn.dk; fr@friluftstraadet.dk;
kreds14@friluftstraadet.dk; natur@dof.dk; dof@dof.dk; holbaek@dof.dk;
oestkredsen@botaniskforening.dk; miljo@kano-kajak.dk; sager@jaegerne.dk;
vestsjaelland@fredningsnaevn.dk; mkkn@niras.dk; larc@holb.dk;

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.